

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 13. Czerwca V. S. ROKU 1808.

64
S. PETERSBURG VS. d. 2 Czerwca. Leibgardyi Jzmayłowskiej Półkownik Zeltuchin amieszczony w Sibirskim półku grenadyerów. Haskiej i Fruskiej służby Podpółkownicy Xiążęta Ernest i Karol Hesse Philipsthal przyięci do Rossyjskiej z równą rangą. Morskiej artylleryi GM. Erszew uwalnia się od służby z mundurem i pensją całej gaży za służbę więcej niż 40 letnią. Wołyńskiego rządu Guberskiego konsyliarz Chodorowski otrzymał stopień konsyliarza Kolleskiego. Policmeystrem S. Petersburgskim został konsyliarz Zajcow. Szefowi Pawłohradzkiego półku huzarów GM. Czapliewi przez wzgląd na zasługę jego i potrzebę dana 12 letnia dzierzawa starostwa Jarugskiego; niżej zaś zkończy się dożywocie terażniejszego possesora, GM. Czapliew odbierać będzie ze skarbu corocznie po 1200 rubli srebrem.

Dalsze czynności wojenne armii Rossyjskiej pod kommandą G. Buxhewden w Finlandyi. D. 15 kwietnia kommanderujący 5 dywizją GL. Tuczkw, gdy sam właśnie znajdował się przy forpocztach Półkownika Kulniewa pod Sikaiki, odebrał uwiadomienie przez kozaka, od GM. Bułatowa stojącego przy Ravolax, że była utarczka w stronie Limango, tu nieprzyjaciel gdy został przepędzony, zaczęła się wnet druga na prawem skrzydle w Pawola. GL. Tuczkw posłał do niego niemieszkając silny oddział jazdy; ale przed upłynieniem godziny przybył do niego Kapitan Sosnia z doniesieniem, że nieprzyjaciel zmocnił się, a wojsko nasze odparte było. GM. Bułatow miał dwie drogi do odwrótu, pierwszą do podjazdów Kulniewa w Sikaiki, drugą do całej dywizyi w Patioki, jednak z żadney nie korzystał. Posłany batalion piechoty spotkał wojsko GM. Bułatowa, z którym połączony powrócił do swego stanowiska. Tu dowiedział się GL. Tuczkw dokładnie, iż nieprzyjaciel o godzinie 6 z rana przypuścił atak fałszywy od Limango, a później całymi siłami prowincyi Savolax zmocnionemi półkiem Westro Bothnickim i strzelcami Carelskimi, uderzył niespodzianie na GM. Bułatowa od Francila, wprzód potrafiwszy przez różne sposoby zbuntować mieszkańców tej okolicy. GM. Bułatow ufając waleczności wojsk Rossyjskich, a z drugiej strony lekce ważąc nieprzyjaciela, chciał bez żadney potrzeby utrzymać się w swoim stanowisku; co iemu nawet powiodło się dokazać przez czas niejakie nie zważając na przewyższającą liczbę wojsk Szwedzkich; lecz odniosłszy dwie rany ciężkie stracił wszelką przytomność i upadł. Co widząc wojsko zostające pod kommandą jego, w zamie-

szanie i nieporządek wpadło, i nie mogąc wytrzymać natarczywości Szwedzkiej cofnęło się, przymuszone konieczną potrzebą zostawić na boiowisku 4 armaty należące do półków muszkietyerskich Permskiego i Mohilewskiego, które były zaprowadzone w miejsca tak śniegiem głębokim napełnione, iż obrócić onych nie zdołano. GL. Tuczkw klęskę naszą w tej rozprawie kładzie do 500 ludzi.

Po takim powodzeniu zrobiła się odkryta nieprzyjacielowi droga zimowa na Wigandi, którą postępując mógł bezpiecznie odciąć GL. Tuczkwowa w Pichaioki, przetoż wódz Rossyjski był przymuszony tam odstąpić. G. Buxhewden za przyczynę niepomyślnego zdarzenia w Ravolax kładzie ubezpieczenie się i nieostrożność naczelników naszego wydziału; wprzód niżej nieprzyjaciel mógł przyść do Pawola od Francila, musiał odprawić blisko dwa marsze, więc gdyby patrole były baczne, i utrzymywane były straze na wielkim gościńcu idącym od Limango do Francila, w ten czas nieprzyjaciel nie potrafiłby żadnym sposobem wykonać swego przedsięwzięcia. Wyrozumiawszy okoliczności wszelkie G. Buxhewden znajduie, że obróty 5 dywizyi w powszechności nie dość prędkie były, a GL. Tuczkw stracił w kopio dni 5 od 3 do 8 Marca. Wydział zaś GM. Bułatowa zostawiony był w tym mieście do d. 25, zamiast rozkazania iemu żeby śpiesznie ciągnął drogą do Uleborga za cofającemi się Szwedami; równym sposobem ten wydział GL. Tuczkw zostawił w siłach nie odpowiadających potędze korpusu nieprzyjacielskiego prowincyi Savolax. G. Buxhewden powierzył kommandę wojsk tej dywizyi i drugich z nią połączonych GL. Raiewskiemu; i sam w one strony wkrótce nie o mieszka wyjechać dla ostateczney z nieprzyjacielem rozprawy.

MADRID d. 15 Maia. W. X. Berg i Clivii odebrawszy z Bayonne wyrok, przez który Karol 4 stanowi jego swoim Namiestnikiem Królestwa Hiszpańskiego, doniósł o tym wszystkim urzędowi i obywatelom naszej stolicy. D. 9 Rada Castilii, Grandowie, Inkwizycya, Generałowie, Oficjerowie gwardyjscy, rada Indyjska, Ministeryum, dwór cały, Magistrat Madritu, Nuneyusz Apostolski z posłami zagranicznymi, wyższe Duchowieństwo, i cokolwiek obecnych tu było znaczniejszych osob, wszyscy powinszowanie W. X. złożyli, gotowość oświadczając pełnienia rozkazów jego, które imieniem nieprzytomnego Monarchy dawać zechce. Akt powtórnay abdykacyi, którym Karol 4 prawa swoje przenosi do Imperatora Napoleona, wzbudził ciekawość powszechną

w oczekiwaniu przyszłych losów narodu; zgadzają się na to wszyscy, że ieden z Francuzkich Xiążąt zacznie nową dynastyą na Castilskim tronie.

Od Wice Królów i General Kapitanów rządzących prowincjami pocieszające przychodzą doniesienia, że spokoyność i porządek panuje u nich; całemu kraiovi daje przykład stolica nasza, gdzie od d. 2 Maia rozruch naymniejszy nie powstał; iednakże dla ostrożności, dla odjęcia zle myślącym chęci nawet do nowego powstania, W. X. do Madritu wprowadzić kazał, i w przednieyszych gmachach postawić część znaczną piechoty Francuzkiej, która w liczbie 50 t. dotąd obozowała pod murami, zewsząd miasto opasując. Zaden ieszcze wyrok sądowy nie zapadł w sprawie obwinionych o bunt wiadomy, nie słyhać nawet żeby kraiove urzędy zatrudniały się iaką indagacyą. Na karność woysk zprzymierzonych narzekać nie możemy. Rozruch w mieście Toledo wszczęty dziełem był prostego gminu, który cieszył się swawolnie z wyniesienia Ferdynanda 7 i upadku X. Pokoju; uciszył wszystko G. Dupont tak szczęśliwie, że krwi kropla nawet przelaną nie została.

NEAPOL d. 16 Maia. Mówiliśmy niedawno, iakim sposobem woieny i morski Ministrowie malowali stan kraiu naszego obronny; wypisujemy co o wnątrznym powiedzieli ich koledzy. Co dni 15 daje się sprawa panującemu o wydatkach i przychodach. Ru 1807 każdy miesiąc przynosił więcey milliona dukatów, tey summy część 10 w produktach. Długu skarb zaciągnął 3 milliony na utrzymanie woysk narodowych i Francuzkich. Zgaszenie klasztorów bardzo wiele dochod publiczny powiększyło; żeby zakonnicy nie zostali bez sposobu, rząd zabronił poświęcać Xięży świeckich dopóki pierwsi nie otrzymają beneficyów. Nayuboższy Pleban dziś ma przynajmniej 120 dukatów na rok. Edukacya młodzi szczególniey zastanawia uwagę rządową. Szkoły dawne normalne zachował Król Józef, pierwsiastkowe założyć kazał po wszystkich parafiach dla płci oboiey; 30 w samey stolicy Neapolu po klasztorach. Szkołę rycerską w Caserta, prawniczą w stolicy. Collegium Neapolitańskie liczy 120 uczniów; Ccllegia w Sulmone, Lucera, Lecce wyposazone, w drugich prowincyach będą wkrótce, iakoteż w Aversa na 100 panienek pod opieką Królowey; podobne otwierać kazano w każdej prowincyi. Akademią postanowiono na lepszym stopniu, Muzea znacznie powiększono.

W Pompeia roboty zaczęte, i całe miasto lawą kilkanaście wieków zarzucone będzie odkryte. Praca w rozwianiu rękopismów starożytnych idzie pomyślnie. Opisywanie znalezionych starożytności na nowo zaczęte, Szkoła rysunków odnowiona. Gallerya obrazów i posągów urządzona. Dwa Conserwatorya muzyczne w iedno złączone. Drogi w Calabryi, Abruzzo, innych prowincyach stare odnowione, nowe otwarte. Do Apulii na osadę do rolniczych zabaw zprowadzone tysiące ludu próźniackiego. Stolica Neapol w niektórych częściach ozdobiona, ulice iey w no-

cy oświecać zaczęto. Monumenta Poety Tasso G. Vallongue powstają z ziemi. Wprowadzono do kraiu policyą, zbawienne iey skutki widzą obywatelę; dawniey w stołecznych więzieniach zamykano ludzi do 3 t. teraz ledwie ich iest tysiąc; złodzieiów liczba w porównaniu do lat upłynionych zmniejszyła się trzecią częścią, zabójców ukrytych dwoma częściami, innych zbrodni połową.

SEMLIN d. 26 Maia. Niedawno Senat Belgradzki uroczystym obrządkiem święcił doroczną pamiątkę narodzenia swojego naczelnika Czerny, to samo czynił chętnie bez przymusu cały naród Serwianów, oświadczając szczerę życzenia obywatelowi, który oyczyźnie tak znakomicie i chwalebnie służy. Przed kilku dniami Arcy Xięże Ludwik naywyższy Dyrektor granic państwa Austryackiego od ściany Tureckiey przybył do nas, i oglądał za przewodnictwem GL. Simschen, cokolwiek widzenia godnego znalazł w twierdzach, zbroiowni, magazynie, szpitalu; nakoniec audyencyą dawał deputatom od Senatu Belgradzkiego przysłanym, na których czele był G. Millowanowich, i wszystkich do stołu swego zaprosił. Zawieszenie broni między Serwianami a Turkami staraniem Ambassadorsa Francuzkiego G. Sebastiani przedłużone do kilku tygodni trwa podziśdzień, i chociaż Naczelnik Czerny nie słyshał o zgromadzeniu się znacznym woysk Ottomańskich, iadnak zachowuje ostrożność przyzwolitą, do której chcąc wprawić podkommendnych, sam udał się do granic Bośni.

LONDYN d. 19 Maia. Listy Hiszpańskie donosząc o rewolucyi zaszły w tym kraiu, znową daią iż wielu Grandów do Bayonne wyiechało z prozbą do rządu Francuzkiego, ażeby woyska swoje z Królestwa wyprowadził. Piszą z Gibraltaru, że Cesarz Marokański wojnę zapowiedział Francuzom i Hiszpanom. Lord Collingwood z 15 okrętami liniowemi krąży pod Girgenti w Sycylii. Admirał Rosilly kommandant flotty Francuzko Hiszpańskiey w Cadix takie czyni obróty, iakby wkrótce chciał wynieść pod żagle, podobno nieprzyiaciel ztąd zamyśla przesłać posiłek do Amerykańskich osad. Równym sposobem eskadra w Brest uzbroiona oddalić się z portu postanowiła z równych zapewne pobudek.

Addington w izbie wyższej dowodził konieczną potrzebę uwolnienia 320 okrętów kupieckich narodu Duńskiego, któreśmy zatrzymali i zabrali przed zapowiedzeniem wojny, tak, mówił, czynić każe rozum, sprawiedliwość, wspaniałomyślność, i charakter Anglikom. Wspierali to wniesienie Erskine i Ellenborough, W. Kanclerz i Hawkesbury zdania byli przeciwnego, za tém poszli Parowie odrzucając prozbę 36 głosami przeciw 16.

Negocycy z Amerykanami na iakim są stopniu? Oto Angielscy Ministrowie chcą dać wyrok nakazujący żeglarzów Republikantskich przyjmować w portach 3 Królestw i zamorskich osad iako naród nayprzyjaźniejszy; tymże wolno będzie wszystkie produkta wysp cukrowych zabierać

i do państw Europejskich przewozić, nie zawią-
żąc wprzód do Angielskich portów. Ale Mini-
strowie żadnym sposobem zrzekać się nie chcą
prawa przywłaszczonego zatrzymywania i prze-
trząsania obojętnych statków, które Anglikom
przemoc dała na morzu; to jest ich Ultimatum;
na które jeżeli Kongres Amerykański zgodzić się
nie zechce, wojnę z nami zaczynać może.

W niższej izbie roztrząsano potrzebę zam-
knięcia browarów gorzalczanych od d. 1 czerwca
do d. 1 października, przez wzgląd ażebyśmy nie
doznali niedostatku chleba, gdy porty północne
są zamknięte; i tu Ministerium wygrało większo-
ścią głosów 122 przeciw 108. Z tej okoliczności do-
wiedziano Parlamentowi, że w 3 Królestwach przepa-
ła się rocznie na wódkę 470 t. quarter żyta.

Wyspę Madera rząd nasz wrócił Portugal-
czykom, skoro ją ubezpieczył od obcych najazdów,
iż tam flaga X. Brezylijskiego powiewa. G. Be-
resford z Angielskim garnizonem płynie do oy-
czyzny.

Tenże Regent ustanowił order od wierności
nazwany; Admirał Moore i kilku z nim Officy-
erów Angielskich zostało kawalerami. Do por-
tów Brezylijskich pozwolono bez ograniczenia
wprowadzać produkta narodów, z którymi Portu-
gallia przyjaźń zachowała, za opłatą cła pewne-
go. Sądów i surowych wyroków nie było żadnych
w Rio Janeiro o zdradę oyczyzny; ta stolica roz-
maitym ludem dziś nad miarę jest napełniona.
W Ministerium zasłył odmiany; Don Portugal
został skarbowym, Almeida wewnętrznym, Souza wo-
jennym i zagranicznym, Anadia morskim, Bellas
sprawiedliwością, Aranio tajnym konsyliarzem.

Admirał Courcy wyszedł z Portsmouth 7 o-
krętów liniowych na tajną wyprawę prowadząc.
Wysławszy G. Moore do Szwecyi z 12 t. lądo-
wego żołnierza, morski departament zatrudnia się
teraz wysłaniem dla niego posiłków, które 20 t.
wynosić mają. Niedawno z Plymouth do Mor-
laix wyszedł nasz okręt niosący 7 Officyerów
Francuzkich, którzy na słowo powracali do oy-
czyzny; nie tylko ich nie przyjęto, ale nawet
kommandant portu groził daniem ognia z armat
i zatopieniem statku; listów nawet żadnych
wziąć nie chciano; przeto ience do nas odpły-
neli. W Indyi wschodniej panują choroby zaraźliwe,
między innemi 4 regimenta wojsk kompanii bar-
dzo wielu Officyerów utraciły. Rząd nasz po-
stanowił wyspę Duńską Selandyą ogłosić zamkniętą.

Portugalczykowie nie przestają uciekać na
flotę Admirała Cotton która krąży pod Lisboną;
przez nich wiemy, że G. Junot wielkie odmiany
wprowadza do tego kraju, starając się przywieść
mieszkańców do pracy, ażeby odtąd żyć zaczęli
w pocie czoła wszyscy, którzy dotąd utrzymy-
wać się zwykli z żebraniny; tę wytopia sposo-
bem wszelkim wódz Francuzki. Przy tej okoliczno-
ści nie od rzeczy będzie wiedzieć, iż Regent na
publicznych audyencyach codziennie z rana zwykły
był dawać jałmużnę po 30 soldów bardzo wielu
osobom które często do niego po nią powracały.

Z Indyi zachodniej wiadomość przysłała, że

Admirał Cochrane d. 30 Marca zdobył małą wy-
spę Desirade leżącą blisko Guadalupy; tę wypra-
wę do skutku przywiódł Kapitan Selby; szczegó-
łów o zdobyczy żadnych nie mamy; to pewna że
wódz Angielski wojskiem wyspy nie osadził, lecz
dla iey ubezpieczenia zostawił 2 okręta wojen-
ne, które Francuzów oddalać mają, gdyby lądować
chcieli. Nieprzyjacielski garnizon nie liczył nad-
głów 70, którzy za pomocą 7 armat bronili się
długo i odważnie, nakoniec ulegli pod przewyż-
szającą siłą; mieszkańcom kazano wykonać przy-
sięgę, iako w obojętności zostaną nie pomagając
żadnej stronie do końca wojny. Hiszpańską es-
kadre w Cadix kommanderuje Admirał Appoda-
ca. W Hawanie podobno daremnie czynił przy-
gotowania do obrony Gubernator, kilkaset armat
na wały wytoczył rozkazując, główną twierdzę
Moro uzbroić, i zwołać 30 t. milicyi z całej wy-
spy Cuba; gdyż Anglicy na wyspach cukrowych
dziś nie mają tak wielkiej potęgi lądowej, aże-
by Hawanę dobrze bronioną mogli dobywać.

Do liczby regimentów Angielskich które w
tych d. mają wychodzić do Szwecyi, należą 2,
3, 5, 26, 40, 45, 71, 88, i 95 piesze; wodzami
tych 20 t. wyznaczeni są Generałowie Wellesley
i Beresford. Kupcy nasi którzy okręta utracili
zabrane przez Duńczyków, i Assekuratorowie pro-
śbę do rządu podali, ażeby im nadgrudzone z
przedaży statków temu narodowi wydartych. De-
partament wojenny dziś rozkazał, wszystkim zgo-
ła obywatelom do służby zdającym, którzy mają od
lat 18 do 30, stawać w regimentach milicyi.
Przed wypowiedzeniem wojny r. 1803 zabrali-
my kupieckich okrętów Hollendrom 119; wszyst-
kie dotąd z ładunkiem nie tknięte były; dziś wszy-
stkie już zkonfiskowane Admiralicya przedać ka-
zała; z tej zdobyczy rząd najmniej 3 miliony
Sterlingów mieć będzie. Miasto Spanish Town
na wyspie Trinitada przez nieostrożność dystylla-
tora całe w perzynę poszło. Korsarze nasi przy
Portugalskim brzegu poymali 2 okręta Hiszpań-
skie z Ameryki południowej płynące, każdy z nich
prócz towaru niosł po 30 t. Sterlingów gotowi-
zną; trzeci na straż przydany w obronie został
utopiony.

D. 10 Kanclerz skarbowy Percival czytał w
izbie niższej list Królewski następującej osnowy. Do-
nosi Monarcha, że r. 1806 d. 14 października X.
Brunswicki został ciężko raniony w bitwie z Fran-
cuzami pod Auerstadt, wojsku Pruskiemu hetma-
niąc; i umarł wkrótce; nieprzyjaciel państwo ie-
go zabrał; żona zmarłego siostra Jerzego 3 przy-
muszoną została, w Niemczech ze wszystkiego
wyzuta szukać u brata przytułku. Król na iey
utrzymanie ze skarbu na dwór swój przeznaczono-
nego od izby niższej, który zowiemy listą cy-
wilną, summy potrzebne wyznaczył, odpowiadają-
ce wysokiemu dostojeniu nieszczęśliwej z fa-
milią wdowy. Co ażeby z czasem nie stało się
uciążliwością dla skarbu, Król rozumie, iż Parla-
ment dla honoru narodu i przez wzgląd na zasłu-
gi zmarłego Xiążęcia, żonę iego przyzwolicie opa-
tuzyc zechce.

COPPENHAGA d. 28 Maia. Za rzecz niewątpliwą nam doniesiono, że Anglicy i Szwedzi wyspę Selandyą za opasaną swoim orężem, zamkniętą, i nikomu z obojętnych nawet żeglarzów niedostępną ogłosili. Ta wiadomość tém baróziej zapala Duńczyków do bronienia oyczyzny; przygotowania w stolicy, portach, na brzegach, i całym kraiu wielkie, ostrożność nadzwyczajna, chociaż dotąd nieprzyjaciele nic nie przedsięwzięli, prócz małego lądowania na wyspach mniejszych ażeby flotta wodą i żywnością opatrzona być mogła. Na przypadek większego lądowania, gdyby zprzymierzeniec zdobywać powtórnie chcieli Selandyą i Coppenhagę, spodziewamy się znacznych posiłków; już nawet słychać, że Marszałek Bernadotte powróciwszy z Sleswicku do Fionii, ztąd przeprowił się do Selandyi na czele 3 t. Francuzów; ten wydział nie razem lecz małemi częstkami przeszedł Belt większy, przeto żadney przeszkody nie znalazł od krążących w bliskości Anglików.

Z Gothemburga donoszą, że tam przybył nie tylko Admirał Saumarez na okręcie Victory, i G. Moore z wojskiem posiłkowym, ale też X. Angouleme. Admirał Cronstedt przysłał Królowi Szwedzkiemu rapport o zaczęciu, postępie, i końcu oblężenia główney twierdzy Finlandzkiej Sweaborga; nic w tém piśmie nie ma szczególnego. D. 17 Marca straż Szwedzkiej załogi do murów zostały wpędzone; d. 21 Rossyanie rzucić zaczęli do twierdzy bomby i kule rozpalone; d. 28 na górze Ulrica zwaney batterią założyli; która szkodliwą być mogła; przez 3 dni następujące bombardowali silnie, przez co garnizon utracił zabitego Officyera, 5 żołnierzy, ranionych 32. Tegoż czasu między Szwedami w twierdzach ściśle zamkniętymi okazywać się zaczęły choroby, tak dalece, iż Cronstedt liczył na końcu Marca chorych żołnierzy 515. Ta naybardziej okoliczność, i uwaga że w zimową porę, gdy morze lodami długo ieszcze zamknięte być miało, i nie spodziewał się garnizon żadney odsieczy, zniewoliła kommanderującego do kapitulacyi. Ten raport przeczytawszy Monarcha Szwedzki ogłosił, że gdy Cronstedt przeciw rozkazom sobie danym, za przyzwoleniem rady wojenney całego garnizonu, twierdzę zawołaną Sweaborg, liczną w niej flotyllę, i wiele ammunicyi poddał, przeto ze wszystkiemi Officyerami nie oświadczającemi się przeciw pomienioney kapitulacyi stracił zaufanie, a zatém od służby Króla i oyczyzny swojej jest oddalony. Ten wyrok Gustawa Adolfa dowodzi, że płonna wieść była, iakoby familie nawet Officyerów równey karze podpadły.

Zaięty naybardziej obroną i bezpieczeństwem Selandyi Fryderyk 6 nie chce ażeby prowincye państwa Duńskiego lądowe były wystawione na przypadek niespodzianych najeżdów; przeto pod Rendsburg oboz wytknąć kazał na 10 t. żołnierza, pod Flensburg drugi na 8 t; trzeci pod Apenradą, czwarty pod Colding, półki do nich przeznaczone w następującym blisko Czerweu zgro-

madzić się powinny, wiadomo że wszystkie brzegi kraiw naszych są niebezpieczne i skałami okryte; na ten koniec utrzymują się powielu mieyscach ognie nocne i morskie latarnie, za których pomocą żeglarze bieg swój w ciemnościach kierują. Król teraz wszystkie zgasić kazał; nawet obywatelom blisko brzegu mieszkającym zalecono, ażeby w nocną porę ognia w domu nie trzymali, albo przynajmniej zasłaniali okna; przestępce sztrafem pieniężnym od 10 do 50 talarów karani będą.

Rząd Szwedzki rozkazał uwolnić kupieckie okręta Pruskie, które zostały w portach zatrzymane przed d. 6 Marca, w którym Fryderyk 3 oświadczył swoje przystąpienie do sprawy powszechney lądowych Mocarstw przeciw Anglikom i Szwedom; później przybyłe do Szwecyi będą konfiskowane. Angielska flotta przy wojennych okrętach i fregatach liczy niemało szalup jedną tylką armatą uzbroionych. Pisma Londyńskie wzmiankę czyniąc o wojnie morskiej na północy, powiadaią że Król Szwedzki nie może uzbroić nad 5 okrętów liniowych, 5 fregat, 3 korwety. Słychać że kommandant wojsk posiłkowych Angielskich G. Moore iak tylko wylądował w Gothemburgu, był wezwany imieniem Gustawa Adolfa, żeby iak nayrychley wtargnął do Norwegii, i G. Armfeldt posiłkował. Lecz gdy wódz Angielski nie miał na to wyraźnych rozkazów od rządu swego, pojechał do Stockholmu dla umowy. Z Norwegii nic nowego; biegają wprawdzie pogłoski o nowych bitwach w tym kraiu ztoczonych; lecz ponieważ rząd nasz milczy o nich, czekamy doniesienia pewnieyszego.

PARYZ d. 28 Maia. Karol 4 z małżonką i X. Pokoju do Fontainebleau zawczora przybyli; na przywitanie Monarchów zgromadził się w tym pałacu tłum nadzwyczajny pospolitego ludu i pierwszych urzędników. G. Walther sprawuje urząd Kapitana gwardyi przy Królu Hiszpańskim, który zaiął apartament poprzednika swojego Karola 1. gdy pod panowaniem Franciszka 1 z Madridu iechał r. 1539 przez Francją dla potłuszenia buntów Flandryjskich. Arcy Kanclerz Cambaceres ma wkrótce przedsięwziąć podróż do Niemiec, i odwiedzić dwory wchodzące do związku Reńskiego. Słychać że Imperator Napoleon korpus gwardyi swojej chce powiększyć regimentem Szwaycarskim, do którego każdy z regimentów tego narodu na żołdzie Francuzkim dziś będących ma dostarczyć pewną liczbę wybranych żołnierzy. Pomiętaią Francuzi, iak r. 1792 Szwaycarska gwardya wierność Królom naszym zaprzysiężoną dochowała. W departamentach Belgickich zwołać kazano gwardye narodowe, ażeby nadbrzeża zasłaniały w tym czasie, gdy Angielskie flotty atakiem grożą. Wszystkie regimenta, które dawniej zkładały korpus Marszałka Angereau, z kraiw północnych do oyczyzuy powracają, gdzie mają być dopełnione. Ambassador G. Sebastiani wkrótce tu ma przyjechać z Wiednia.